

یکی از نکات مهم در این بیماران این است که فرد در طول مدت حمله هوشیار نیست و حتی پس از پایان حمله و بیدار شدن از خواب که معمولا پس از حمله اتفاق می‌افتد، چیزی را از وقایع اتفاقیه به یاد نمی‌آورد و گویی برای شخص دیگری این اتفاقات افتاده است.

علل تشنج

دلایل مختلفی وجود دارد که باعث تشنج می‌شود. شایع‌ترین علت تشنج صرع است. اما هر فردی که تشنج داشته باشد الزاما صرع ندارد. صرع یک اختلال عصبی نسبتا شایع است که ۶۵ میلیون نفر در سراسر جهان را درگیر می‌کند و باعث تشنج می‌شود. تب شدید، عدم تعادل الکترولیت‌ها مانند کاهش سدیم خون، افت شدید قند خون و آسیب به مغز از دیگر علل شایع تشنج هستند.

تشنج چیست؟

سلول‌های عصبی مغز برای برقراری ارتباط با دیگر سلول‌های مغزی، سیگنال‌های الکتریکی را ایجاد و ارسال می‌کنند. هر چیزی که این مسیرهای ارتباطی را مختل کند می‌تواند منجر به تشنج شود.

علائم:

فرد بی‌اختیار به زمین می‌افتد و دست‌ها و پاها به حالت کشیده درمی‌آید. سر به عقب می‌رود. گردن سفت شده و به عقب متمایل می‌شود. چشم‌ها به سمت بالا متمایل و سفیدی چشم‌ها نمایان می‌شود. عضلات ناحیه فک پایین دچار انقباض شدید می‌شود و در این حالت به هیچ وجه نمی‌توان دهان را باز کرد. دهان خود دچار کف فراوان می‌شود. تمام بدن دچار تکان‌های شدید می‌شود و معمولا در این مواقع بی‌اختیاری ادرار و مدفوع نیز برای فرد اتفاق می‌افتد.

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

بیمارستان حضرت ولیعصر ارسنجان

تشنج

نویسنده مدرک	مهران قاسمی / کارشناس پرستاری
تایید کننده علمی	دکتر پناهی / متخصص داخلی
تاریخ تهیه	بهار ۱۴۰۲
منبع	کتاب پرستاری برونر سوادارت
کد سند	Pa-B1-74/01

اقدامات لازم در مواقع تشنج:

- آرامش خود را حفظ کنید
- مهم‌ترین کاری که می‌توانید در این لحظات انجام دهید، حفظ خونسردی و آرامش خاطر است. حدود ۸۰ درصد از تشنجه‌ها در سه دقیقه به پایان می‌رسند پس باید سریع و موثر عمل کنید. پس از قطع تشنج فرد بهبود می‌یابد و تنفس به حالت عادی برمی‌گردد.
- راه هوایی (دهان و بینی) را بررسی کنیم تا باز باشد و بیمار بتواند راحت نفس بکشد.
- بیمار را به یک سمت بگردانیم تا ترشحات دهانی براحتی خارج شده و وارد راه‌های هوایی نگردد.
- بدلیل کاهش سطح هوشیاری نباید مواد غذایی یا مایعات به بیمار داد.
- در صورتی که بیمار در مکانی است که امکان سقوط دارد آرام بیمار را بروی زمین روی یک پهلوی بخوابانید و اجازه بدهید حرکاتش را انجام بدهد.
- فضای اطراف بیمار را خالی کنید و از ناظران بخواهید که دور بیمار را خلوت کنند.
- طول مدت تشنج را یادداشت کنید.
- در صورت امکان با قرار دادن بالشک نرم در زیر سر بیمار، از سر محافظت کنید.
- لباس‌های اطراف گردن را شل کنید.
- مانع حرکات بیمار نشوید بگذارید بیمار آزادانه به حرکات خود ادامه بدهد.
- پس از توقف تشنج راه تنفسی را باز و تنفس را کنترل کنید.
- بعد از تشنج بیمار احساس خستگی و خواب‌آلودگی می‌کند در این زمان بگذارید بیمار استراحت کند.
- بطور خودسرانه داروهای بیمار را قطع و یا کم نکنید چون وضعیت بیمار را بدتر می‌کند.
- در طول مدت تشنج ممکن است بیمار دچار بی‌اختیاری ادرار و مدفوع شود که در این زمان بهتر است تا به هوش آمدن بیمار، اقدامات لازم را انجام دهید.
- همه اشیاء سخت یا تیز در نزدیکی بیمار را از او دور کنید.
- اگر می‌توانید عینک، کراوات یا روسری او را بیرون بیاورید. اگر فرد نشسته است، سعی کنید به آرامی او را روی یک سطح صاف قرار دهید تا سقوط نکند.
- پس از برقراری امنیت با اورژانس ۱۱۵ تماس بگیریم.